Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 3. decembra 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Nariadenie (ES) č. 1/2005 — Článok 1 ods. 5 — Ochrana zvierat počas prepravy — Preprava opustených psov z jedného členského štátu do iného členského štátu uskutočnená spolkom na ochranu zvierat — Pojem ‚hospodárska činnosť' — Smernica 90/425/EHS — Článok 12 — Pojem ‚obchodník, ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva'"

Vo veci C-301/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) z 9. apríla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 24. júna 2014, ktorý súvisí s konaním:

Pfotenhilfe-Ungarn e.V.

proti

Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein,

za účasti:

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (spravodajkyňa) a K. Jürimäe,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Pfotenhilfe-Ungarn e.V., v zastúpení: K. Leondarakis, Rechtsanwalt,

— Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein, v zastúpení: W. Ewer, Rechtsanwalt,

* Jazyk konania: nemčina.

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. Urbani Neri, avvocato dello Stato,

— rakúska vláda, v zastúpení: G. Eberhard, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: B. Eggers a H. Kranenborg, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 10. septembra 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 2005, s. 1), ako aj článku 12 smernice Rady 90/425/EHS z 26. júna 1990 týkajúcej sa veterinárnych a zootechnických kontrol uplatňovaných v obchode vnútri [S]poločenstva s určitými živými zvieratami a výrobkami s ohľadom na vytvorenie vnútorného trhu (Ú. v. ES L 224, s. 29; Mim. vyd. 03/010, s. 138), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 92/60/EHS z 30. júna 1992 (Ú. v. ES L 268, s. 75; Mim. vyd. 03/013, s. 177, ďalej len „smernica 90/425“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spolkom na ochranu zvierat Pfotenhilfe-Ungarn e.V. (ďalej len „Pfotenhilfe-Ungarn“) na jednej strane a Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein (Ministerstvo pre energetiku, poľnohospodárstvo, životné prostredie a vidiek spolkovej krajiny Šlezvicko-Holštajnsko, ďalej len „ministerstvo“) na druhej strane vo veci rozhodnutia, ktorým toto ministerstvo uložilo spolku Pfotenhilfe-Ungarn povinnosť urobiť vyhlásenie a zaregistrovať sa, stanovenú vnútroštátnou právnou úpravou týkajúcou sa zdravia zvierat v súvislosti s cezhraničnou prepravou psov, ktorú tento spolok uskutočnil.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1/2005

3 Odôvodnenia 2, 12 a 21 nariadenia č. 1/2005 majú takéto znenie:

„(2) Podľa smernice Rady 91/628/EHS z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy [, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425 a 91/496/EHS (Ú. v. ES L 340, s. 17; Mim. vyd. 03/012, s. 133), zmenenej a doplnenej nariadením (ES) č. 806/2003 zo 14. apríla 2003 (Ú. v. EÚ L 122, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 301, ďalej len ‚smernica 91/628‘),] prijala Rada pravidlá v oblasti prepravy zvierat s cieľom odstrániť technické prekážky obchodovania so živými zvieratami a umožniť organizáciám trhu hladké fungovanie a zároveň zabezpečiť uspokojivú úroveň ochrany príslušných zvierat.

…

(12) Preprava na obchodné účely sa neobmedzuje na prepravu, pri ktorej dochádza k bezprostrednej výmene peňazí, tovaru alebo služieb. Preprava na obchodné účely znamená najmä prepravu, ktorá priamo či nepriamo zahŕňa, prípadne má za cieľ finančný zisk.

…

(21) Registrované nepárnokopytníky, ako je vymedzené v článku 2 písm. c) smernice [Rady] 90/426/EHS [z 26. júna 1990 o zdravotnom stave zvierat v súvislosti s presunom a dovozom zvierat čeľade koňovitých equidae z tretích krajín (Ú. v. ES L 224, s. 42; Mim. vyd. 03/010, s. 152), zmenenej a doplnenej smernicou 2004/68/ES (Ú. v. EÚ L 139, s. 320; Mim. vyd. 03/045, s. 120] sa často prepravujú na neobchodné účely a takáto preprava sa musí uskutočňovať v súlade so všeobecnými cieľmi tohto nariadenia. So zreteľom na povahu takýchto presunov sa javí primeraným odchýliť sa od niektorých ustanovení v prípade, keď sa registrované nepárnokopytníky prepravujú na účely súťaže, závodov, kultúrnych akcií alebo plemenitby. …“

4 Článok 1 ods. 1 a 5 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa vzťahuje na prepravu živých stavovcov, ktorá sa uskutočňuje v rámci Spoločenstva, ako aj na špecifické kontroly, ktoré vykonávajú úradníci pri zásielkach, ktoré vstupujú na colné územie Spoločenstva alebo ho opúšťajú.

…

5. Toto nariadenia sa nevzťahuje na prepravu zvierat, ktorá sa neuskutočňuje v súvislosti s hospodárskou činnosťou…“

5 Článok 33 uvedeného nariadenia znie takto:

„Smernica [91/628]… [sa zrušuje] od 5. januára 2007. Odkazy na zrušenú smernicu… sa považujú za odkazy na toto nariadenie.“

Smernica 90/425

6 Druhé až piate odôvodnenie smernice 90/425 znie takto:

„keďže harmonické fungovanie spoločnej organizácie trhu so zvieratami a výrobkami živočíšneho pôvodu predpokladá odstránenie zootechnických a veterinárnych prekážok rozvoja obchodu s príslušnými zvieratami a výrobkami vnútri [S]poločenstva; keďže v tomto smere je voľný pohyb zvierat a poľnohospodárskych výrobkov základnou črtou spoločnej organizácie trhu a mal by uľahčiť racionálny rozvoj poľnohospodárskej produkcie a optimálne využitie výrobných faktorov;

keďže vo veterinárnej oblasti sa v súčasnosti hranice využívajú na vykonávanie kontroly zameranej na zabezpečenie všeobecnej hygieny a zdravia zvierat;

keďže konečným cieľom je zabezpečiť, aby sa veterinárna kontrola vykonávala len v mieste expedície; keďže dosiahnutie tohto cieľa predpokladá harmonizáciu základných požiadaviek na zabezpečenie zdravia zvierat;

keďže s ohľadom na vytvorenie vnútorného trhu do doby, než sa dosiahne tento cieľ, by sa mal klásť dôraz na kontroly, ktoré by sa vykonávali v mieste expedície, a na organizáciu tých, ktoré by sa mohli vykonávať na mieste určenia; keďže takéto riešenie by znamenalo prerušenie veterinárnej kontroly na vnútorných hraniciach [S]poločenstva a keďže je v tejto súvislosti dobrý dôvod zachovať zdravotný certifikát alebo identifikačný dokument, ako ho upravujú predpisy [S]poločenstva;

…“

7 Článok 1 smernice 90/425 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa veterinárne kontroly živých zvierat [a výrobkov – *neoficiálny preklad*], ktoré sú upravené smernicami uvedenými v prílohe A, alebo tie [tých – *neoficiálny preklad*], na ktoré sa odvoláva prvý odsek článku 21 a ktoré sú určené pre obchod, ďalej nevykonávali bez toho, aby bol dotknutý článok 7, na hraniciach, pretože [ale – *neoficiálny preklad*] sa budú vykonávať v súlade s touto smernicou.

…

Táto smernica sa neuplatňuje na veterinárne kontroly na premiestňovanie medzi členskými štátmi domácich zvierat sprevádzaných fyzickou osobou a pod jej zodpovednosťou tam, kde takéto premiestnenia nie sú predmetom komerčnej transakcie.“

8 Podľa článku 2 bodu 3 tejto smernice:

„Na účely tejto smernice:

…

3. ‚obchod’ znamená obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 9 (2) zmluvy [EHS];

…“

9 Článok 12 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby všetci obchodníci, ktorí sa zaoberajú obchodom so zvieratami a/alebo výrobkami uvedenými v článku 1 vnútri [S]poločenstva:

a) boli na žiadosť kompetentného úradu vopred zaregistrovaní v oficiálnom registri;

b) viedli evidenciu dodávok a u adresátov, na ktorých odkazuje článok 5 (1) b) iii), nasledujúce miesto určenia zvierat a výrobkov.

Uvedená evidencia sa archivuje taký dlhý čas, aký určí kompetentný úrad, tak aby mohla byť na žiadosť predložená kompetentnému úradu.“

10 Príloha A smernice 90/425 taxatívne vymedzuje predovšetkým smernice, ktoré stanovujú vykonanie veterinárnych kontrol živých zvierat a ktoré sa majú vykonať v súlade s ustanoveniami tejto smernice. Medzi citovanými textami sa nachádza smernica 91/628.

Nariadenie (ES) č. 998/2003

11 Nariadenie (ES) č. 998/2003 Európskeho Parlamentu a Rady z 26. mája 2003 o veterinárnych požiadavkách uplatniteľných na nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat a ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/65/EHS (Ú. v. EÚ L 146, s. 1; Mim. vyd. 03/039, s. 75), bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 576/2013 z 12. júna 2013 o nekomerčnom

premiestňovaní spoločenských zvierat (Ú. v. EÚ L 178, s. 1). Vzhľadom na dátum skutkových okolností vo veci samej sa však na ne uplatňuje nariadenie č. 998/2003. Článok 1 tohto nariadenia znel takto:

„Toto nariadenie ustanovuje veterinárne požiadavky uplatniteľné na nekomerčné premiestňovanie spoločenských zvierat a predpisy týkajúce sa kontrol tohto premiestňovania.“

12 Článok 2 prvý odsek uvedeného nariadenia stanovoval:

„Toto nariadenie sa uplatňuje na premiestňovanie spoločenských zvierat, druhov uvedených v prílohe I medzi členskými štátmi alebo z tretích krajín.“

13 Článok 3 písm. a) toho istého nariadenia stanovoval:

„Na účely tohto nariadenia:

a) ‚spoločenské zvieratá‘ sú zvieratá druhov uvedených v prílohe I, ktoré sprevádzajú svojich vlastníkov alebo fyzickú osobu, zodpovednú za tieto zvieratá v mene vlastníka, počas ich premiestňovania a nemajú byť predané alebo prevedené na iného vlastníka;

…“

14 Medzi druhmi zvierat uvedenými v prílohe I nariadenia č. 998/2003 sa v časti A nachádzali psy.

Nemecké právo

15 § 4 nariadenia o ochrane proti chorobám zvierat na vnútornom trhu (Binnenmarkt-Tierseuchenschutzverordnung, ďalej len „nariadenie o ochrane proti chorobám zvierat“), ktorý preberá najmä článok 12 písm. a) smernice 90/425, znie takto:

„Kto chce na obchodné účely

(1) vnútri Spoločenstva privážať alebo dovážať zvieratá alebo tovary uvedené v prílohe 1, alebo

(2) v rámci prepravy a dovozu vnútri Spoločenstva prepravovať domáce kopytníky, oznámi to pred začatím danej činnosti príslušnému úradu. Neplatí to pre podniky, ktoré sú povinné mať povolenie podľa § 15 ods. 1 alebo 3 alebo podľa § 14 nariadenia o ochrane proti chorobám rýb (Fischseuchen-Verordnung), a pre podniky, ktoré sú registrované alebo povolené vykonávať činnosť v zmysle prvej vety tohto ustanovenia v inom členskom štáte. Príslušný orgán oznámené podniky zapíše do registra a udelí im registračné číslo.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

16 Pfotenhilfe-Ungarn je registrovaný a verejne prospešný spolok v zmysle vnútroštátneho daňového práva, ktorého cieľom je podporovať ochranu zvierat, ako aj poskytovať aktívnu ochranu zvieratám. Okrem toho prostredníctvom svojej internetovej stránky sprostredkováva umiestnenie opustených psov, ktoré boli vo väčšine prichýlené v rámci združení na ochranu zvierat v Maďarsku. Ak má niektorá osoba záujem ujať sa psa, Pfotenhilfe-Ungarn s ňou uzavrie „zmluvu o ochrane“, ktorou sa uvedená osoba zaväzuje zachovať dobré životné podmienky psa a zaplatiť sumu, ktorá vo všeobecnosti predstavuje 270 eur. Po tom, čo sa zmluva uzavrie, dané psy prepravia členovia Pfotenhilfe-Ungarn do Nemecka, kde sú odovzdané osobám, ktoré súhlasili, že sa ich ujmú. Nejde však o odovzdanie psov do vlastníctva týchto osôb a v prípade porušenia „zmluvy o ochrane“ má Pfotenhilfe-Ungarn právo ich odobrať. V rokoch 2007 až 2012 umiestnil takto viac ako 2000 psov.

17 Dňa 29. decembra 2009 Pfotenhilfe-Ungarn prepravoval 39 psov z Maďarska do Nemecka. Vzhľadom na to, že existovali pochybnosti v súvislosti so zdravotným stavom a s očkovaním jedného z prepravovaných psov, ministerstvo formou obežníka nariadilo miestnym orgánom veterinárnej správy skontrolovať všetky zvieratá, ktoré boli súčasťou uvedenej prepravy.

18 V tejto súvislosti sa ministerstvo domnievalo, že Pfotenhilfe-Ungarn sa nemôže odvolávať na podmienky týkajúce sa ochrany zdravia, ktoré sa uplatňujú na nekomerčnú prepravu spoločenských zvierat, stanovené v nariadení č. 998/2003, lebo preprava a sprostredkovanie zvierat, ktoré organizuje, spadajú pod hospodársku činnosť. Preto sa musia uplatniť ustanovenia nariadenia č. 1/2005, čiže Pfotenhilfe-Ungarn mala podľa vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa zdravia zvierat a najmä podľa článku 4 nariadenia o ochrane pred chorobami zvierat, povinnosť urobiť vyhlásenie a zaregistrovať sa.

19 Žalobu, ktorú Pfotenhilfe-Ungarn podal proti tomuto rozhodnutiu ministerstva, Verwaltungsgericht (správny súd) zamietol. Oberverwaltungsgericht (vyšší správny súd) neskôr zamietol odvolanie Pfotenhilfe-Ungarn podané proti tomuto rozsudku. Pfotenhilfe-Ungarn preto podal na vnútroštátny súd, konkrétne na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd), opravný prostriedok „Revision“ proti rozsudku Oberverwaltungsgericht (vyšší správny súd).

20 Vnútroštátny súd sa v prvom rade pýta, či je uplatnenie nariadenia č. 1/2005 na spor, o ktorom rozhoduje, vylúčené, keďže podľa článku 1 ods. 5 tohto nariadenia sa uvedené nariadenie „nevzťahuje na prepravu zvierat, ktorá sa neuskutočňuje v súvislosti s hospodárskou činnosťou“. Konkrétnejšie si vnútroštátny súd kladie otázku v súvislosti s rozsahom, ktorý treba dať pojmu „hospodárska činnosť“ nachádzajúcemu sa v tomto ustanovení, a do akej miery je relevantná existencia príjmu alebo dosiahnutia zisku v tejto súvislosti vzhľadom najmä na odôvodnenia 12 a 21 tohto nariadenia.

21 V druhom rade chce vnútroštátny súd poznať podmienky, podľa ktorých možno určitú osobu kvalifikovať ako „obchodník[a], ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice 90/425 („Unternehmer“ v nemeckej verzii tejto smernice). Podľa tohto súdu niet pochýb, že Pfotenhilfe-Ungarn vykonáva obchod v rámci Spoločenstva v zmysle tohto ustanovenia. Nie je si však istý, či by bolo možné tento spolok kvalifikovať ako „podnik“ („Unternehmen“ v nemeckom jazyku), keďže judikatúra Súdneho dvora v tejto súvislosti vyžaduje výkon určitej hospodárskej činnosti.

22 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Ide o prepravu zvierat, ktorá sa neuskutočňuje v súvislosti s hospodárskou činnosťou v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005, ak túto prepravu uskutočňuje spolok na ochranu zvierat, ktorý je uznaný ako verejne prospešný a slúži na sprostredkovanie opustených psov tretím osobám za odplatu (symbolický poplatok – ‚Schutzgebühr‘), ktorá:

a) nepokrýva alebo len mierne pokrýva výdavky spolku na zviera, prepravu a sprostredkovanie;

b) presahuje tieto výdavky, avšak zisk slúži na financovanie nepokrytých výdavkov na sprostredkovanie iných opustených zvierat, výdavkov na opustené zvieratá alebo iných projektov na ochranu zvierat?

2. Má sa spolok na ochranu zvierat, ktorý je uznaný za verejne prospešný, považovať za obchodníka, ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva v zmysle článku 12 smernice 90/425, ak prepravuje do Nemecka opustené psy a sprostredkuje ich tretím osobám za symbolický poplatok (‚Schutzgebühr‘), ktorý:

a) nepokrýva alebo len mierne pokrýva výdavky spolku na zviera, prepravu a sprostredkovanie;

b) presahuje tieto výdavky, avšak zisk slúži na financovanie nepokrytých výdavkov na sprostredkovanie iných opustených zvierat, výdavkov na opustené zvieratá alebo iných projektov na ochranu zvierat?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

23 Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa má pojem „hospodárska činnosť“ v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na činnosť, o akú ide vo veci samej, týkajúcu sa prepravy opustených psov z jedného členské štátu do iného členského štátu, ktorú uskutočňuje verejne prospešný spolok s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia určitý poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.

24 V tejto súvislosti najprv treba uviesť, že nariadenie č. 1/2005 nespresňuje rozsah pojmu „hospodárska činnosť“. Ak však v práve Únie neexistuje definícia takéhoto pojmu, treba tento pojem vykladať vzhľadom najmä na jeho kontext a ciele sledované normotvorcom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 31 a citovanú judikatúru).

25 Čo sa týka v prvom rade kontextu, do ktorého spadá tento pojem, treba uviesť, že podľa článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005 „toto nariadenie sa nevzťahuje na prepravu zvierat, ktorá sa neuskutočňuje v súvislosti s hospodárskou činnosťou“. Toto ustanovenie nerozlišuje hospodárske činnosti, ktorých cieľom je finančný zisk, od činností, ktoré sú neziskové.

26 Odôvodnenie 12 nariadenia č. 1/2005 však uvádza, že preprava na obchodné účely sa neobmedzuje na prepravu, pri ktorej dochádza k bezprostrednej výmene peňazí, tovaru alebo služieb, a že predstavuje najmä prepravu, ktorá priamo či nepriamo zahŕňa alebo má za cieľ finančný zisk. Na rozdiel od toho, čo vo svojich písomných pripomienkach tvrdí Pfotenhilfe-Ungarn, nemožno však z tohto odôvodnenia vyvodiť, že hospodárska činnosť si vyžaduje existenciu alebo zámer dosiahnuť zisk.

27 Z odôvodnenia 21 tohto nariadenia vyplýva, že nie je vylúčené, že aj preprava uskutočnená na neobchodné účely by sa mohla v niektorých prípadoch považovať za činnosť spadajúcu pod hospodársku činnosť v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005. Ako uvádza toto odôvodnenie, registrované nepárnokopytníky sa totiž často prepravujú na neobchodné účely, najmä na súťaže alebo kultúrne akcie. Táto preprava, hoci nemá obchodný účel, sa musí v zásade uskutočniť v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

28 Je potrebné sa opierať aj o kontext, do ktorého článok 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005 spadá zo širšieho hľadiska.

29 Toto nariadenie ma svoj právny základ v článku 37 ES (teraz článok 43 ZFEÚ) a spadá teda do politiky vnútorného trhu. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora dovoz tovaru alebo poskytnutie služieb za odmenu treba chápať ako hospodársku činnosť v zmysle Zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudky Schindler, C-275/92, EU:C:1994:119, bod 19; Meca-Medina a Majcen/Komisia, C-519/04 P, EU:C:2006:492, body 22 a 23, ako aj Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, body 27 a 28). Rozhodujúci faktor, na základe ktorého možno určitú činnosť považovať za činnosť, ktorá má hospodársky charakter, spočíva v tom, že takáto činnosť musí byť vykonávaná za odmenu (pozri v tomto zmysle rozsudok Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, bod 32).

30 Naopak, aby bolo možné určitú činnosť kvalifikovať ako hospodársku, nie je potrebné, aby sa vykonávala na účely dosiahnutia zisku (pozri v tomto zmysle rozsudky Smits a Peerbooms, C-157/99, EU:C:2001:404, body 50 a 52, ako aj Jundt, C-281/06, EU:C:2007:816, bod 33).

31 Z toho vyplýva, že činnosť, o akú ide vo veci samej, spočívajúca v pravidelnej preprave určitého počtu psov, ktorú uskutočňuje verejne prospešný spolok s cieľom dopraviť tieto psy jednotlivcom, ktorým sú zverené na základe zmluvy stanovujúcej najmä zaplatenie určitej sumy peňazí tomuto spolku, je vykonaná v rámci hospodárskej činnosti v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005, hoci uvedený spolok nemá za cieľ dosiahnuť a ani nedosahuje nijaký zisk.

32 Tento záver nemôže spochybniť ani skutočnosť, že psy neprechádzajú do úplného vlastníctva osôb, ktorým sú zverené. V každom prípade činnosti, ako sú tie, ktoré vykonáva Pfotenhilfe-Ungarn, možno považovať za poskytovanie služieb týmto osobám a z tohto dôvodu za „hospodárske činnosti“ v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005.

33 V druhom rade tento výklad potvrdzujú ciele, ktoré sleduje nariadenie č. 1/2005, a to ochrana zvierat počas prepravy, ktorý je hlavným cieľom tohto nariadenia, ako aj odstránenie technických prekážok obchodovania so živými zvieratami a umožnenie organizáciám trhu hladké fungovanie, uvedené v odôvodnení 2 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Danske Svineproducenter, C-316/10, EU:C:2011:863, bod 44).

34 Vzhľadom na tieto ciele nemožno pojem hospodárska činnosť vykladať zúžene. Obmedziť rozsah nariadenia č. 1/2005 na hospodárske činnosti vykonávané s cieľom dosiahnuť zisk by mohlo, ako uviedla generálna advokátka v bode 53 svojich návrhov, narušiť hlavný cieľ tohto nariadenia, ktorý bol pripomenutý v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

35 Z toho vyplýva, že pojem „hospodárska činnosť“ v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia č. 1/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na činnosť, o akú ide vo veci samej, týkajúcu sa prepravy opustených psov z jedného členského štátu do iného členského štátu, ktorú uskutočňuje verejne prospešný spolok s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia určitý poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.

O druhej otázke

36 Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou pýta, či sa má pojem „obchodník, ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice 90/425 vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje konkrétne na verejne prospešný spolok, ktorý prepravuje opustené psy z jedného členského štátu do iného členského štátu s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia určitý poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.

37 V prvom rade treba preskúmať, či sa smernica 90/425 uplatňuje na vec, o akú ide vo veci samej.

38 Podľa článku 1 štvrtého odseku tejto smernice sa táto smernica neuplatňuje na veterinárne kontroly v súvislosti s premiestňovaním domácich zvierat medzi členskými štátmi sprevádzaných fyzickou osobou a pod jej zodpovednosťou tam, kde takéto premiestnenia nie sú predmetom komerčnej transakcie. Tieto presuny upravuje nariadenie č. 998/2003, ak zvieratá sprevádzajú svojich vlastníkov alebo fyzickú osobu, zodpovednú za tieto zvieratá v mene vlastníka, počas ich premiestňovania a nesmú byť predmetom predaja alebo prevedené na iného vlastníka.

39 V tejto súvislosti treba konštatovať, že výnimka stanovená článkom 1 štvrtým odsekom smernice 90/425 spresňuje, že spoločenské zviera musí byť sprevádzané fyzickou osobou, ktorá je zaň počas premiestňovania zodpovedná. Prepravu, za ktorú zodpovedá právnická osoba, táto výnimka teda nezohľadňuje. Vnútroštátnemu súdu prislúcha vykonať v tejto súvislosti potrebné overenia.

40 V každom prípade uvedená výnimka sa vzťahuje len na premiestňovanie spoločenských zvierat medzi členskými štátmi, ktoré nemá komerčný charakter. Hoci verejne prospešný spolok, akým je Pfotenhilfe-Ungarn, nemá za cieľ dosiahnuť zisk či nemá obchodné ciele, existuje, ako uviedla generálna advokátka v bode 57 svojich návrhov, určitá podobnosť medzi činnosťou spočívajúcou v sprostredkovaní psov osobám, ktoré sa za poplatok zaviazali, že sa ich ujmú, a činnosťou spočívajúcou v predaji psov v obchode so zvieratami. Prvý druh činnosti nemožno preto považovať za činnosť, ktorá nie je predmetom komerčnej transakcie v zmysle článku 1 štvrtého odseku smernice 90/425.

41 Spor vo veci samej preto spadá do rozsahu pôsobnosti smernice 90/425.

42 V druhom rade treba teda preskúmať, či je verejne prospešný spolok, akým je Pfotenhilfe-Ungarn, „obchodník, ktorý sa zaoberá obchodom“ so zvieratami „vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice 90/425.

43 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vnútroštátny súd si poukázaním na verziu nemeckého jazyka pojmu „obchodník“ („Unternehmer“) kladie otázku, či sa tento pojem prekrýva s pojmom „podnik“ („Unternehmen“), čiže podľa tohto súdu by bolo možné kvalifikovať ako „obchodníkov“ len osoby, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť.

44 Je pravda, že určité jazykové verzie smernice 90/425 používajú výraz, ktorý vyvoláva dojem o výkone hospodárskej činnosti, či dokonca, ako uviedla generálna advokátka v bode 62 svojich návrhov, o dosiahnutí zisku, najmä vo verziách nemeckého, anglického, holandského a švédskeho jazyka, ktoré používajú výrazy „Unternehmer“, „dealers», „handelaars“ a „handlare“. Iné jazykové verzie tejto smernice, ako najmä v španielskom jazyku („agentes“), vo francúzskom jazyku („opérateurs“), v talianskom jazyku („operatori“), portugalskom jazyku („operadores“), dánskom („erhvervsdrivende“) a rumunskom jazyku („operatorii“), však používajú výraz, ktorého význam je neutrálnejší a všeobecnejší.

45 Z toho vyplýva, že pojem „obchodník“ nie je samostatnou podmienkou, keďže relevantné kritérium na uplatnenie článku 12 smernice 90/425 sa spája s činnosťami, ktoré obchodník vykonáva, a to s „obchodmi vnútri Spoločenstva“.

46 Čo sa týka posledného uvedeného pojmu, z článku 2 bodu 3 smernice 90/425 vyplýva, že ide o obchody medzi členskými štátmi v zmysle článku 28 ods. 1 ZFEÚ. Podľa tohto ustanovenia, ktoré sa nachádza v hlave II týkajúcej sa voľného pohybu tovaru, colná únia sa vzťahuje na celý obchod s tovarom.

47 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora „tovarom“ v zmysle tohto ustanovenia sú výrobky, ktorých hodnotu možno vyjadriť v peniazoch a ktoré ako také môžu byť predmetom obchodných transakcií (rozsudok Komisia/Taliansko, 7/68, EU:C:1968:51, bod 626). Táto definícia zahŕňa zvieratá (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Belgicko, C-100/08, EU:C:2009:537, bod 83). Ako uviedla aj generálna advokátka v bode 63 svojich návrhov, ustanovenia Zmluvy o FEÚ o voľnom pohybe tovaru sa v zásade uplatnia bez ohľadu na to, či sa dotknutý tovar prepravuje alebo neprepravuje cez štátne hranice na účely predaja alebo spätného predaja, alebo na osobné použitie či spotrebu (pozri v tomto zmysle rozsudok Schumacher, 215/87, EU:C:1989:111, bod 22).

48 Z toho dôvodu nie je ziskový charakter určitej činnosti, ktorú vykonáva obchodník, rozhodujúci, aby bolo možné túto činnosť kvalifikovať ako „obchod vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice 90/425.

49 Napokon podľa odôvodnení 2 a 4 cieľom tejto smernice v kontexte realizácie vnútorného trhu je odstrániť prekážky obchodu so zvieratami vnútri Spoločenstva obmedzením najmä veterinárnych kontrol v mieste expedície, čo si vyžaduje harmonizáciu základných požiadaviek týkajúcich sa ochrany verejného zdravia a zdravia zvierat.

50 Článok 12 smernice 90/425, podľa ktorého všetci obchodníci, ktorí obchodujú vnútri Spoločenstva so zvieratami, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, sa musia na žiadosť príslušného orgánu vopred zaregistrovať v oficiálnom registri a viesť evidenciu dodávok, treba teda vykladať s prihliadnutím na uvedený cieľ. Oficiálny register obchodníkov a evidencia dodávok umožnia príslušným orgánom tak členského štátu pôvodu, ako aj členského štátu určenia, vykonávať na účely dosiahnutia cieľov tejto smernice pravidelné veterinárne kontroly a potrebné veterinárne kontroly formou prieskumu.

51 V situácii, o akú ide vo veci samej, keď veľký počet opustených psov, ktoré, ako uviedli Pfotenhilfe-Ungarn a Európska komisia na pojednávaní na Súdnom dvore, sú vo všeobecnosti v horšom zdravotnom stave ako ostatné psy, bol spoločne prepravovaný z jedného členského štátu do iného členského štátu, by nebolo možné cieľ sledovaný smernicou 90/425, spočívajúci v odstránení prekážok rozvoja obchodu so zvieratami v rámci Spoločenstva a harmonizácii noriem týkajúcich sa ochrany verejného zdravia a zdravia zvierat, dosiahnuť, ak by sa článok 12 tejto smernice neuplatňoval na takúto situáciu.

52 Na druhú položenú otázku treba preto odpovedať, že pojem „obchodník, ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice 90/425 sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje konkrétne na verejne prospešný spolok, ktorý prepravuje opustené psy z jedného členského štátu do iného členského štátu s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia určitý poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Pojem „hospodárska činnosť“ v zmysle článku 1 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na činnosť, o akú ide vo veci samej, týkajúcu sa prepravy opustených psov z jedného členské štátu do iného členského štátu, ktorú uskutočňuje verejne prospešný spolok s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.**

2. **Pojem „obchodník, ktorý sa zaoberá obchodom vnútri Spoločenstva“ v zmysle článku 12 smernice Rady 90/425/EHS z 26. júna 1990 týkajúcej sa veterinárnych a zootechnických kontrol uplatňovaných v obchode vnútri [S]poločenstva s určitými živými zvieratami a výrobkami s ohľadom na vytvorenie vnútorného trhu, zmenenej a doplnenej smernicou**

Rady 92/60/EHS z 30. júna 1992, sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje konkrétne na verejne prospešný spolok, ktorý prepravuje opustené psy z jedného členského štátu do iného členského štátu s cieľom zveriť tieto psy osobám, ktoré sa zaviazali, že sa ich ujmú a zaplatia poplatok, ktorý v zásade pokrýva náklady, ktoré na tento účel vynakladá uvedený spolok.

Podpisy